

Retinitis pigmentosa

Retinitis pigmentosa (RP) je naziv za skup **naslednih bolesti** koje pogađaju **retinu**. One su okarakterisane postepenim razaranjem i degeneracijom fotoreceptora, koja rezultira progresivnim **gubitkom vida**. Progresija bolesti je različita od čoveka do čoveka. Totalno **slepilo** se ponekad javlja ako je oboleli u ranim godinama detinjstva.

Uzrok nastanka

RP-a se može preneti na buduće generacije na osnovu jednog od tri moguća načina nasleđivanja: autosomnim dominantnim i autosomnim recesivnim nasleđivanjem, i nasleđivanjem na osnovi vezanosti uz X-hromozom.

Klinička slika

RP-a uzrokuje **degeneraciju** retine, vrlo osetljivog tkiva koje se sastoji od nekoliko slojeva ćelija koje prekrivaju pozadinu oka i sadrže fotoreceptore (štapiće i čepiće). Štapići su raspoređeni na periferiji centra retine (macula), a neophodni su periferni i noćni vid. Čepići se nalaze unutar centra retine, tj. unutar same macule i odgovorni su za centralni vid i raspoznavanje boja. Štapići i čepići su ćelije koje transformišu svetlost u električne impulse putem kojih se poruka prenosi mozgu gde zapravo nastaje slika. Pojava, koja se najčešće javlja kod svih oblika RP-e, je postepeno razaranje i degeneracija **štapića i čepića**. Zavisno od toga koja je vrsta ćelije predominantno pogođena, ovi simptomi variraju, a uključuju noćno slepilo, gubitak perifernog vida (odnosno, dolazi do pojave tzv. tunelskog vida), gubitak sposobnosti razlikovanja boja pre nego što periferni vid nestane u potpunosti.

Simptomi RP-e se vrlo često odmah prepoznaju u adolescenciji i mlađim godinama a progresija bolesti nastavlja se s godinama. Stepem progresije i degenerativnog gubitka vida je varijabilan.

Lečenje

Trenutno ne postoji nijedan tretman niti lek za RP. Prema istraživanjima budući tretmani bi mogli da budu budu: transplatacija retine, veštačke implantacija retine, genetska terapija ili lekovi, otkriveno je da određene doze vitamina A pomalo usporavaju progresiju RP-e kod nekih pojedinaca.